

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 149
van **PETER VAN ROMPUY**
datum: 14 januari 2021

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) - Handhaving

De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) werd opgericht via het AVG-decreet. Zij vervangt de Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, die werd opgericht door het E-govdecreet, en die operationeel was sinds 2010. De VTC heeft haar bevoegdheden als toezichthoudende entiteit gekregen in maart 2019, waardoor ze dan pas is kunnen starten met de formele dossierbehandeling.

De VTC is als gegevensbeschermingsautoriteit bevoegd voor Vlaamse overheden/instanties.

1. Hoeveel klachten ontving de VTC sinds de opstart?
 - a) Cijfers per maand.
 - b) Type instelling waarover de klacht handelt.
 - c) Onderwerp van de klacht.
 - d) Overzicht van opgestarte en afgewerkte dossiers.
 - e) Resultaat van de afgewerkte dossiers.
2. Hoeveel meldingen van inbreuken ontving de VTC sinds de opstart?
 - a) Cijfers per maand.
 - b) Type instelling waarover de melding van inbreuk handelt.
 - c) Onderwerp van inbreuk.
 - d) Overzicht van opgestarte en afgewerkte dossiers.
 - e) Resultaat van de afgewerkte dossiers.
3. Hoeveel onderzoeken uit eigen initiatief werden door de VTC opgestart?
 - a) Cijfers per maand.
 - b) Type instelling waarover het onderzoek handelt.
 - c) Onderwerp van het onderzoek.
 - d) Overzicht van opgestarte en afgewerkte dossiers.
 - e) Resultaat van de afgewerkte dossiers.

4. Hoe beoordeelt de minister deze cijfers in functie van handhaving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 149 van 14 januari 2021

van **PETER VAN ROMPUY**

1. Klachten

a) De VTC heeft in 2018 drie klachten ontvangen.

januari	0	juli	0
februari	0	augustus	0
maart	0	september	0
april	0	oktober	2
mei	0	november	1
juni	0	december	0

In 2019 heeft de VTC 9 klachten ontvangen.

januari	0	juli	1
februari	1	augustus	0
maart	2	september	1
april	1	oktober	0
mei	1	november	1
juni	1	december	0

In 2020 werden 15 klachten ingediend.

januari	3	juli	0
februari	1	augustus	3
maart	0	september	3
april	2	oktober	2
mei	1	november	0
juni	0	december	0

b) De VTC heeft in 2018 drie klachten ontvangen. Een klacht betrof een onderwijsinstelling, een tweede een gemeente en de derde een dienst van de Vlaamse Regering.

In 2019 heeft de VTC 9 klachten ontvangen. 5 van de 9 klachten betreffen gemeenten, 3 diensten van de Vlaamse Regering en 1 een onderwijsinstelling.

In 2020 werden 15 klachten ingediend. 1 klacht betrof een onderwijsinstelling, 3 gemeentes en/of steden, 11 diensten van de Vlaamse Regering.

c) De VTC heeft in 2018 drie klachten ontvangen. De onderwerpen waren:

1. Enquête i.v.m. welbevinden door een onderwijsinstelling,
2. Raadpleging Rijksregister door personeel van een gemeente,

3. Het publiceren van persoonsgegevens door een dienst van de Vlaamse Regering.

In 2019 heeft de VTC 9 klachten ontvangen. De onderwerpen waren:

1. Raadpleging Rijksregisternummer door een gemeente,
2. Het publiceren van foto's zonder toestemming door een dienst van de Vlaamse Regering,
3. Het meedelen van persoonsgegevens door een dienst van de Vlaamse Regering,
4. Het opvragen van persoonsgegevens waarover een onderwijsinstelling beschikt,
5. Het opvragen van persoonsgegevens waarover een stad beschikt,
6. Het meedelen van gegevens uit het Rijksregister door een dienst van de Vlaamse Regering,
7. Het verspreiden van persoonsgegevens door een gemeente,
8. Het verspreiden van persoonsgegevens door een gemeente,
9. Het verspreiden van persoonsgegevens door een gemeente.

In 2020 werden 15 klachten ingediend. De onderwerpen waren:

1. Het doorgeven van persoonsgegevens door een stad aan een dienst van de Vlaamse Regering,
2. Het registreren van persoonsgegevens door een dienst van de Vlaamse Regering zonder toestemming van de betrokkenen,
3. Het bewust publiceren van persoonsgegevens door een onderwijsinstelling (hier werd bezwaar ontvangen),
4. Het doorsturen van persoonsgegevens door een dienst van de Vlaamse Regering,
5. Het doorsturen van persoonsgegevens door een gemeente,
6. Het publiceren van persoonsgegevens op de website door een gemeente,
7. Het gebruiken van persoonsgegevens zonder toestemming door een dienst van de Vlaamse Regering
8. Het opvragen van persoonsgegevens door een dienst van de Vlaamse Regering,
9. Het verspreiden van persoonsgegevens door een dienst van de Vlaamse Regering,
10. Het registreren van persoonsgegevens door een dienst van de Vlaamse Regering,
11. Het verplicht moeten doorgeven van persoonsgegevens aan een stad,
12. Het doorsturen van persoonsgegevens door een dienst van de Vlaamse Regering,
13. Het bewaren van onjuiste persoonsgegevens door een dienst van de Vlaamse Regering,
14. Het verwerken van volgens de klager onjuiste persoonsgegevens door een dienst van de Vlaamse Regering,
15. Het verwerken van volgens de klager onjuiste persoonsgegevens door een dienst van de Vlaamse Regering.

d-e) De VTC heeft in 2018 drie klachten ontvangen waarvan er 2 gegrond werden bevonden en waarbij er maatregelen werden opgelegd.

In 2019 heeft de VTC 9 klachten ontvangen waarvan 2 klachten ongegrond werden bevonden en in de overige dossiers werd een maatregel opgelegd.

In 2020 werden 15 klachten ingediend. 13 klachten werden afgerond waarbij er 2 onontvankelijk verklaard werden. 3 klachten werden gegrond bevonden, 7 waren ongegrond en de overige zijn nog lopende.

2. Meldingen van inbreuken

a) In 2018 werden er 39 meldingen ontvangen.

januari	0	juli	1
februari	0	augustus	5
maart	0	september	4
april	0	oktober	9
mei	0	november	14
juni	1	december	5

In 2019 werden er 220 meldingen geregistreerd.

januari	16	juli	18
februari	10	augustus	19
maart	32	september	22
april	19	oktober	9
mei	21	november	14
juni	15	december	25

In 2020 werden er 234 meldingen ontvangen.

januari	33	juli	18
februari	18	augustus	16
maart	24	september	13
april	16	oktober	18
mei	14	november	19
juni	26	december	19

b) De entiteiten die maatregelen werden opgelegd, waren overwegend onderwijsinstellingen (GO!, katholiek onderwijs, gemeentelijk onderwijs) en lokale besturen (steden en gemeenten, OCMW, Zorgbedrijven, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, gemeentebedrijven,...), maar ook zorginstellingen en enkele diensten van de Vlaamse Regering.

c) De onderwerpen van de meldingen waren:

- Kwaad opzet externen (hacking, diefstal, ...)
- Kwaad opzet internen
- Bewust onterechte toegang tot persoonsgegevens
- Publiceren op sociale media
- Op basis van onvoldoende kennis van regels doorgeven van persoonsgegevens
- Onbeveiligde doorgifte
- Ongewilde publicatie op het internet
- Ongewild doorgeven van persoonsgegevens door een fout in een toepassing
- Ongewild doorgeven van persoonsgegevens door onachtzaamheid
- Verlies van apparaat
- Verlies gegevens door incident bij derde partij (een verwerker)
- Onbeschikbaarheid van persoonsgegevens (ransomware, fout in toepassing, ...)

Zie voor meer detail <https://overheid.vlaanderen.be/overzicht-gegevenslekken-reeds-gemeld-aan-de-vlaamsetoezichtcommissie>.

d-e) In 2018 werden er 39 meldingen ontvangen. 36 daarvan werden afgehandeld, waarbij bij 3 werd vastgesteld dat het geen inbreuk betrof. Bij de 33 andere werden er maatregelen opgelegd, met name berispingen zoals bedoeld in artikel 58, 2, b), AVG.

In 2019 werden er 220 meldingen geregistreerd. Van deze meldingen werd vastgesteld dat

- 19 nog niet konden worden afgerond wegens nog onvolledig;
- 16 als geen inbreuk werden gekwalificeerd;
- bij de overige werd er wel een inbreuk vastgesteld en maatregelen opgelegd (berispingen).

In 2020 werden er 234 meldingen ontvangen.

- 159 meldingen werden afgehandeld waarbij maatregelen werden opgelegd (berispingen);
- 66 meldingen werden nog niet afgehandeld:
 - 32 beslissingen werden nog niet verstuurd, 34 zijn nog niet volledig;
- 2 meldingen waren onontvankelijk;
- 7 waren geen inbreuk.

De meldingen die een inbreuk betroffen, ontvingen telkens een berisping als maatregel. Een berisping is een corrigerende maatregel zoals bedoeld in artikel 58, 2, b), AVG. Een berisping is een standaardmaatregel die de VTC oplegt zodra er sprake is van een inbreuk zoals bedoeld in artikel 4, 12°, AVG.

Tegen deze berispingen heeft de VTC in 2020 4 bezwaren op basis van artikel 10/7, §1 van het e-governmentdecreet ontvangen waarvan al 2 behandeld werden en onterecht werden bevonden.

3. Onderzoeken uit eigen initiatief

a) In 2019 werden 6 onderzoeken opgestart op basis van persberichten en informele meldingen.

januari	0	juli	0
februari	0	augustus	1
maart	0	september	1
april	0	oktober	2
mei	0	november	0
juni	0	december	2

In 2020 waren er 4 onderzoeksdossiers.

januari	0	juli	0
februari	0	augustus	1
maart	0	september	1
april	0	oktober	0
mei	1	november	1
juni	0	december	0

b) De entiteiten die werden onderzocht waren overwegend onderwijsinstellingen, maar ook zorginstellingen, lokale overheden en enkele diensten van de Vlaamse Regering.

c) In 2019 werden 6 onderzoeken opgestart. De onderwerpen die onderzocht werden waren:

1. Het laten verwerken van persoonsgegevens door een niet-Europese leverancier door zorginstellingen,
2. Het verwerken van biometrische gegevens door een onderwijsinstelling¹,
3. De informatieveiligheid bij onderwijsinstellingen²,
4. Aankoop van telecomgegevens door een stad. Er werd een controle gedaan en er waren geen maatregelen vereist,
5. Het niet correct vernietigen van vertrouwelijke patiënteninformatie door een ziekenhuis,
6. De verwerking van contactgegevens van deelnemers aan een beurs bij een dienst van de Vlaamse Regering. Dit dossier werd informeel afgehandeld.

In 2020 waren er 4 onderzoeksdossiers. De onderwerpen waren:

1. Ransomware bij een gemeente,
2. Lokale contact tracing,
3. Het laten verwerken van persoonsgegevens door een niet-Europese leverancier, door een dienst van de Vlaamse Regering,
4. Het laten verwerken van persoonsgegevens door een niet-Europese leverancier, door een dienst van de Vlaamse Regering.

De VTC deed ook 1 inspectie ter plaatse naar aanleiding van een melding van inbreuk, namelijk bij het eerst vermelde dossier.

d-e) In 2019 werden 6 onderzoeken opgestart. 2 dossiers werden afgehandeld, twee staan voorlopig on hold en de overige zijn zonder gevolg geklasseerd.

In 2020 waren er 4 onderzoeksdossiers die allemaal afgerond zijn. Een lokaal bestuur kreeg een berisping, in een ander dossier ontving de betrokken bevoegde minister een aanbeveling tot coördinatie en in de twee overige dossiers werd enerzijds een advies over een geplande verwerking gegeven en anderzijds een berisping opgelegd.

De VTC heeft in 2020 ook een waarschuwing, zoals bedoeld in artikel 58.2, a), AVG, uitgesproken t.a.v. alle diensten van de Vlaamse Regering naar aanleiding van een adviesvraag van 3 entiteiten inzake het laten verwerken van persoonsgegevens door een niet-Europese leverancier³.

4. Uit de cijfers blijkt dat er in 2020 een lichte stijging is qua aantal klachten, de helft van de klachten, ontvangen 2020, werden weliswaar door de VTC onontvankelijk of ongegrond bevonden.

Het aantal inbreuken die door de verwerkingsverantwoordelijken aan de VTC zijn gemeld, is in 2020 iets hoger dan in 2019. De maatregelen die door de VTC naar aanleiding daarvan werden opgelegd, betroffen overwegend onderwijsinstellingen en lokale besturen, in mindere mate zorginstellingen en diensten van de Vlaamse Regering. Ingevolge de meldingen die een inbreuk betroffen, ontvingen de betrokken instanties *telkens* een berisping als maatregel (in 2019 werden 185 instanties berispt, in 2020 zijn dat er momenteel 159, 66 dossiers zijn nog niet afgehandeld).

Wat betreft de onderzoeken die uit eigen initiatief door de VTC werden gevoerd, waren het overwegend onderwijsinstellingen die werden onderzocht, maar ook zorginstellingen, lokale overheden en enkele diensten van de Vlaamse Regering.

Op de hierboven geciteerde webpagina van de VTC is er een overzicht van wat er mis kan gaan bij de verwerking van persoonsgegevens door een instantie. Daaruit blijkt dat er een blijvende nood is aan sensibilisering, opleiding en het gebruik van veilige

¹ Standpunt onderzoeksdossier nr. 2019/02: <https://overheid.vlaanderen.be/standpunt-onderzoeksdossier-nr-2019/02>

² Richtlijnen van de Vlaamse Toezichtcommissie bij het gebruik van digitale middelen in het onderwijs: <https://overheid.vlaanderen.be/advies-vtc-nr-2020/01>

³ https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_A_2020_05_advies.pdf?timestamp=1601969042

informaticatools bij de Vlaamse instanties en hun personeelsleden om inbreuken te kunnen voorkomen en de adequate naleving van de AVG verder te garanderen. Ik zal mijn administratie vragen om de instanties, via hun vertegenwoordiging in het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, te wijzen op de mogelijke inbreuken die zich kunnen voordoen, aan de hand van de antwoorden die door de VTC op de eerste drie vragen werden gegeven. De VTC treedt als onafhankelijke toezichthoudende autoriteit volledig onafhankelijk op bij de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden die haar overeenkomstig de AVG zijn toegewezen, ook in het kader van de handhaving van de AVG. Dat belet niet dat in een constructieve samenwerking tussen de VTC en de Vlaamse instanties er naar kan worden gestreefd om het aantal klachten en inbreuken zo minimaal mogelijk te houden.